

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemanj veljâ: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj veljâ: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljâ 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljâ tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 229.

V Ljubljani, v četrtek 8. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 7. oktobra.

Primate tatù!

Marsikak zvit tat, ki je bil pri svojem nepoštenem delu zasačen in za katerem se je vlila tropa ljudi, da bi ga prijela, rešil se je iz zadrege s tem, da je sam kričal: Primate tatù, primate tatù! S tem je pozornost ljudi od sebe odvrnil in jo srečno popihal, ko so ljudje tatù iskali med njegovimi preganjevalci. Ta primera prišla mi je nehoté na misel, ko je danes liberalna stranka izročila zbornici svojo že unidan v liberalnih listih napovedano interpelacijo zaradi napadov na nemške prebivalce na Českem. Ali ni res čudno, da se nemški poslanci o tem ravno sedaj pritožujejo v državnem zboru, ko je bila česka „Beseda“ v Duhovu z dinamitom razdejana? Menda čutijo sum in odgovornost, ki zaradi tega hudodelstva zadeva nemško prebivalstvo, in ki priča, da so česki prebivalci v veliko večji nevarnosti pred Nemci kakor narobe, zato pa hočejo vso krivdo zvrniti na Čehe ter v državnem zboru kričé: To so vam hujškalci, ti kalé mir, ne pa pohlevni nemški prebivalci; nje toraj primate, ne pa nas!

Tudi neko drugo interpelacijo so levičarji izročili, v kateri vprašajo kupčijskega ministra o gradnji neke železnice na severu. Samostalnih predlogov prišlo je danes zopet nekaj v zbornico, ki se bode v prihodnjih sejah z njimi pečala, potem pa se je prestopilo na dnevni red. Vladna predloga o izdatkih za severno-zahodno železnico in o odkupu železnice iz Praga v Duhovo se po nasvetu grofa Hohenwarta izročita železničnemu odseku, ki se bode volil v eni prihodnjih sej in bode imel 24 udov. Neki drug predlog o napravi novih vozov, mašin itd. za državne železnice se pa izroči budgetnemu odseku, ki bode obstajal iz 36 udov. Potem sta se volila vojaški in imunitetni odsek. Izmed slovenskih poslancev je bil v prvem ivoljen gosp. Pfeifer, v drugem pa g. Hren.

Dr. Menger potem vteteljuje svoj samostalni predlog o premembi postave, ki zaukazuje posveče-

vanje nedelj, ter nasvetuje ta predlog izročiti posebnemu (obrotniškemu) odseku, ki naj obsega 24 udov. Krepko se mu je ustavljal dr. Pattai, Dunajski antisemit, ter povdarjal potrebo nedeljskega počitka. Razun njega oglašil se je danes tudi še Dunajski demokrat Wrabetz; samo po sebi se umé, da je vse radovedno poslušalo, kaj porečeta poslanca, ki sta bila izvoljena kot nasprotnika dosedanjih nemško-liberalnih zastopnikov. Konečno je bil predlog Mengerjev izročen nasvetovanemu odseku. Roser in dr. Herbst sta potem vteteljevala svoje predloge o polajšavah pri pobiranju davkov in o premembi vžitninskega davka, ki so se v posvetovanje izročili davkarskemu odseku, kateri bo obsegal 24 udov.

Pred sklepom današnje seje izročili so tudi česki poslanci interpelacijo, v kateri vladi priporočajo, naj strogo preiskuje, kdo je kriv raznih izgredev, da naj skrbi za varstvo prebivalcev in za slobodno občevanje, ter jo prosijo, naj pové, se je li v tem oziru že kaj zvedelo in ukrenilo. Razun poslancev českih podpisali so to interpelacijo tudi še mnogi poslanci Hohenwartovega in poljskega kluba. Interpelacija kaže, da se česki prebivalci in njih poslanci ne zavedajo nobenega zadolženja, in da jim bo jako ljubo in prav, ako resnica pride na dan.

Klub Hohenwartov

obravnaval je včeraj ljudsko šolstvo. Tirolci so namreč povdarjali potrebo, da se mora šola zopet postaviti na versko-katoliško podlago, in da naj se skrb za ljudske šole in vse njene zadeve, postave itd. prepusté deželam, ki si bodo osnovalé šole, kakoršne potrebujejo. Gosp. Vošnjak je omenjal, da tudi slovenski Štajarci želé konfesijonelne šole, da bi pa s tem ne pridobili nič, ko bi se šolstvo izročilo deželam, ker bi prišli pri liberalni večini štajarskega deželnega zastopa z dežja pod kap. Enaka bi se bila po izreku dr. Viteziča bati v Istri. Nam se pa zdí, da bi se vsem pomislilikom v okom prišlo, ko bi se za slovenski del dežele štajarske in isterske napravila posebna oddelka deželnega šolskega sveta, ki bi imela skrbeti za slovenske, oziroma hrvatske šole, med tem, ko bi druga oddelka v svoji skrbi imela

samo nemške, oziroma italijanske šole. Klub je obljubil reč pretresati in z vsem vplivom delati na to, da se bodo dosedanje šolske postave po želji in potrebi posameznih dežel spremenile. S šolskimi postavami se bodo menda pečali tudi škofje, ki so se te dni zbrali na Dunaji in so imeli včeraj svojo prvo konferenco pri Dunajskem kardinalu.

Denar — svetá vladar.

VII.

Židovski časniki.

Čitatelj teh člankov je gotovo mislil sam pri sebi: to je že cela večnost, ni konca ne kraja. Res da; isto si je očital tudi pisec teh vrstic. Toda mnogo in mnogo bi še mogli pisati o „denarji“, marsiktero še reči, ker nehoté množi se gradivo. Le površno smo opisavali škodljivi vpliv mogočnega denarja na narodno gospodarstvo, kakor si popotnik mimogredé ogleduje dolino in hrib iz železniškega voza. Vodila nas je misel: „mimo, mimo!“

Vendar moramo dodati še nekaj poglavij. Zadnjič smo govorili o židovskem kapitalu, danes hočemo ob kratkem odgovoriti na vprašanje: Kdo podpira židovske skopuhe in oderuhe?

Židovski časopisi so ona moč, ki goni velikanski stroj kapitalizma. Podkupljivost in nesramnost so židi zanesli na časnikarsko polje. Ne sovražimo židov zaradi njihove vere, narodnosti ali stanú, ker žid je na Dunaji Nemec, v Pragi Čeh itd. Tudi vera je židu peto kolo; krščen ali nekrščen, vedno je enak. Kar se tiče družbe, stanú, nahajamo ga povsod, v vseh slojevih naroda. Kjer se žid poteguje za narodnost, vero in stan, namen mu je le ta, da dela prepir in nemir v deželi. Pravi namen židovskemu časniku je in ostane, da zasluži mnogo denarja, s tem, da zamolči kaznjivo dejanje, razširja lažnjive vesti, podpira in priporočuje „švindelj“ in druge sorodne mu čine. Židovski časniki merijo vse po denarji, vsaka vrstica donaja jim denar. To početje imenujemo „korupcijo“.

LISTEK.

Kratke potne črtice.

(Konec.)

Enako zanimiv je paviljon bosanski. Čez vse je dopadala tkanina, ki je sem ter tje mnogo lepša kot enaki izdelki sosednih narodov. To nam je porok, da se bode Bosna rešena iz turškega tiranstva, kmalo povzdignila ter s sosednimi narodi tekmovala.

Kar nam je pa jako neljubo dejalo in menda vsem tujim obiskovalcem, je preklicana madjarščina. Niti besedice nisi najdel nemške, laške, francoske; še celó Hrvati, Bošnjaki in Čehi so se pomadjarili (bolj prav siloma so jih pomadjarili in njih razstavljene reči). Mislite si tujca pred neznano rečjo s podpisom v azijskem jeziku, ki ni v sorodu nobenemu evropskemu jeziku! Kakoršen si prišel, tak odšel, ter ne veš niti kaj si videl, niti kje se dobi. To se mora pač reči, da ni samo prenapetost, ampak bedarija in škoda razstavljavcem in obiskovalcem. Dvomimo, da bi se dali oboji še katerokrat za nos v Budapešto izvoditi.

Razstavljena živina je bila lepa in čvrsta, pa vendar nič nenavadna; tudi ne tako velika, kakor bi človek, po ogerskih volih soditi, pričakoval.

Poslednjič ne smemo pozabiti kôbanije. Kôbanija, kaj je to? Svinjska razstava, ali pa razstava svinj, kakor hočete raje. Pa ne mislite, da je tû le kakih 50, 100 ali 200 svinj in prešičev raznih plemen. Pač so menda vsa plemena tû zastopane: prešiči kratki in dolgi, z gostimi in redkimi ščetinami, na nizkih in visokih nogah. Hlevi so razpostavljeni po mnogobrojnih oralih zemljišča in prešičev, večinoma debelih, je kakih 70 do 80 tisoč. So gospodarji, ki 10 do 20 tisoč prešičev svojo lastnino imenujejo. Tudi tû ni bila le razstava prešičev za sedaj, ampak je menda stalna, kamor se zamorejo kupčevalci vsaki čas obračati po tako blago.

Škoda, da smo nekaj dni prezgodaj prišli, sicer bi bili videli še konjsko razstavo; a sedaj prepustiti smo jo morali naslednikom.

Ljudi je bilo sedaj po raznih prostorih malo, a o poludne in proti večeru po gostilnah mnogo. Tû pa se nismo dali v madjarščino vklemiti in krčmarji za svoj dobiček vneti, so znali vsi nemški in še kaj družega.

Ob 6. uri zvečer zvoni, pa ne zato, da bi se s tem zvonjenjem kak zvonar skazoval, ali kakor bi bilo razstave konec ter bi moral iti vsak na svoj dom, ampak zato, da mora vsak prišlic 20 kr. več plačati, ker sedaj se še le začné zabavno življenje. Godba ti na ušesa doní od vseh kotov in strani, tudi ob enem po dve, tri, kar včasih nekako po turško v ušesih šumi. Pijače in jedila so navadno dobra. Naju s tovarišem je zanimal posebno nek jako beseden postrežnik. Vedel je povedati od tega in onega. Med drugim je tudi pripovedoval, kako je Ogerska obožala in revna; a ko smo ga opomnili, kak blišč se vidi tû pa tam v zidarijah, ali sedaj v razstavi itd., je s ponosom zavrnil: „Ach, nichts als madjarischer Hochmuth!“ (Oj, nič družega kakor madjarska oholost!) Verjemite mi, da nismo nikomur bolj podobni, kakor steklenici s sifonom. Kadar se na pero steklenice pritisne, čuješ šum in razpršenje na vse strani, a kadar pritisk jenja, je vse tiho in pohlevno. „Vi gotovo niste madjar?“ „Da, da, jaz sem madjar; a mislim, da je odkritosrčnost najboljša.“ Moj tovariš je menda tudi prav tako mislil, ker odkritosrčnost ogerska mu je bila tako všeč, da je strežnika nenavadno obdaril. Potem

Politiška korupcija je posledica židovskih (liberalnih) časnikov, ki ne poznajo ne značaja, ne morale. Židovski časnikar je na Dunaji liberalen Nemec, v Pragi konservativen Čeh. Na Dunaji piše in posluje za liberalizem, to je za samogoltno prostost; v Pragi se poteguje za konservativne ideje in zgodovinsko pravo česko, po naše bi rekli, Čehe vodi na led za dober denar. Tako hujska narod zoper narod, dobiček vtakne žid v žep. V Pragi je žid v eni redakciji Čeh, v drugi Nemec, kakor mu nese. Na Dunaji sodeluje žid letos pri vladnem, drugo leto pa pri opozicijskem časniku; zgodilo se je celo, da je nek žid pisal ob enem za vladno in protivladno list.

Na Dunaji je židovsk trifolij, ki posreduje med časniki in raznimi društvi. S tem si zasluži židovska trojica mnogo denarja. Potrebuje društvo denarja ali priporočila, obrne se do znanih treh kljunačev, ponudi jim denarja, da podkupijo časnike. Denar razdeli primerno med časnike, da hvalijo ali molče. Mnoga Dunajska društva, posebno zavarovalna, so odvisna od židovskih časnikov. In ko bi katero društvo sprva ne mislilo na korupcijo, s časom se mora vdati, ker časnik mu ne dá miru. Znani Kuffler bi ne bil zapravlil toliko narodnega imetja, ko bi ne molčali plačani časniki.

Najbolj popačijo narod židovski časniki. Kdo mi imenuje kako krščansko resnico, ktere ne bi pobijali in zaničevali židovski časniki? Kteri stavek krščanske morale je tako svet, da bi ga židi ne bili presukali? Nenravnost se očitno hvali in priporoča. Nek židovsk časnik, ki služi vladni, prinaša dan na dan ilustracije umorov in kriminalnih dogodb. „Zanimivi“ romani židovskih časnikov so ostudne povesti, ki bebijo ter vklepajo narod v židovski jarem.

Politiška in gospodarska korupcija, ki preži le na denar, Avstriji mnogo škoduje. Znana „Concordia“ morala bi se imenovati „Cohucordia“, to je društvo židovskih piscev in časnikarjev, zadruga šestindvajsetletne korupcije.

Drzujemo se trditi, da na Dunaji ni razločka med vladnimi in protivladnimi časniki; oboji so židovski. Sklicujemo se na Bahra in Dehna, pisatelja in časnikarja prve vrste v Nemčiji, ki sta ostro obsodila židovsko časnikarstvo. Pavel Dehn je trdil nedavno, da se s korupcijo mnogo pečajo vladni časniki na Dunaji, ako ji vladni „pressbureau“ od slučaja do slučaja ne prepoveduje. Korupcija vlada povsod, ne gledé na politično stališče. Temu kratkemu razmišljanju dostavimo sledeče.

Vlada ima svoj upravni aparat, imenom „pressbureau“, ki vodi vladno časopisje. Odobravamo to napravo, ker mora se braniti ter zagovarjati proti lažem in natoleevanju svojih mogočnih nasprotnikov. A to se nam zdi čudno, da hoče trpeti korupcijo lastnih časnikov, namreč Dunajskih. Program Taaffejeve vlade je preporod in obnovljenje naše države, toda splošna korupcija zadržuje to delo. Šest let vlada že Taaffe, in koliko se je storilo v tem oziru? Je-li morda vladni neznan, kako pišejo časniki na Dunaji, v Pragi, Trstu itd.? Zakaj bi moral delaven državljani imeti žepe na razpolaganje židovskim časnikom? Brezmejna korupcija škoduje narodnemu gospodarstvu, ker židu se plača vsaka

smo se ločili drug od drugega, zadovoljni, da smo se videli, a da se ne vidimo več.

O mestu bodi sploh le toliko rečeno, da mesto je prav lepo: Buda na desnem, Pešta na levem bregu mogočne Donave. Vse kaže, da si Madjari mnogo prizadevajo mesto olepšati; in res, med prestolnicami ni zadnje ter se še čedalje bolj širi in lepša; zlasti so nove zidarije prav velikanske. Cerkev, kolikor smo jih videli, ne moremo veliko hvaliti; ne odlikujejo se (razun kakih dveh) ne po velikosti, ne po stavbenem slogu, skoraj da tudi ne po snagi. V Budi nismo zaradi pomanjkanja časa več kakor eno videli, in sicer kapucinsko, ki je snažna. Najlepše kar se vidi, je razgled iz vrhov prestolne kraljeve palače. Tu se pregledata oba mesta od kraja do konca. Tu se tudi najbolje vidi, kako vse živo je čolnov, barčic in bark po Donavi. Reči moram, da na enako mogočni nemški reki, na Renu, nisem nikjer toliko bark videl, kakor tu v Budapešti. Sploh rečeno, mi ni žal (kolikor sem čul, tudi drugim obiskovalcem ne), da sem videl Budapešto, a še drugo pot jo gledat hoditi, bi me pa ne mikalo veliko. S tem smo se od Budapešte poslovili.

vrsta, vsak stavek, bodisi resnica ali laž. „Pressbureau“ grofa Taaffeja pozná te razmere, zakaj ga „kompetentni“ možje ne opozorijo na to? Tudi tu je mnogo gnijlega, zato se nič ne stori. Katilinske osebe, ki živé od državnih jasli ter so večinoma židi, največ škodujejo Taaffejevi vladni. Na Dunaji kričé in rohné: Proč s Slovani; in v Pragi: Uprite po Nemcih. Toda židi vedno kalé vodo in v kalnem lovijo — bogat plen. Quousque tandem . . .

Nikakor nočemo biti sodniki obnašanja, ker to je naloga državne oblasti; pač je naša dolžnost opozoriti vladno na židovske časnike, vladne in protivladne. Časniki se ne pišejo, da bi državljanom „zmikali“ denar, temveč da gojé politične in gospodarske misli, ki koristijo državi in narodom. Stališče, s ktereга časniki presoajo napominane misli, lahko je raznotero, toda nikoli ne smejo biti služabniki mamona, tlačani židovskega denarja.

Grof Taaffe naj kot kavalir stopi na glavo „hidri“ korupcije; domá naj prične, pri sosedu končá.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. oktobra.

Notranje dežele.

Dasiravno nimamo navado lastnega blaga hvalliti, kar nam mora vsaki priznati, smemo danes vendar izjaviti, da „Slovenčevih“ članki niso tako prazni, kakor bi jih tu pa tam radi proglasili. Vsakdo naših čitateljev spominjal se bo še letošnjih „Slovenčevih“ člankov o šolstvu sploh, posebno pa najnovejših: „*Prevdarki o naših srednjih šolah*“. Kar je tedaj povdarjal naš člankar, to sedaj beremo in bomo še brali v „Politiki“ iz peresa prof. Th. G. Masaryka. On piše: „Vsak, kdor je spoznal življenje od njegove resne strani, je spredel, da človek za srečno življenje in srečno smrt ne potrebuje le izobraženega razuma, temveč tudi izobraženega srca. Res je, da narodi potrebujejo luč učenosti, ki jim razsvetljuje temna pota življenja; to življenje ravno zahteva pa dejanj in želi vedno više, zaradi česar se mora poleg razuma izobraziti tudi volja in čutje, in le tisti, ki se je na obe strani izobrazil, sme se zaupno izročiti valovom sveta. Kdor pa to pripozná, priznal boše tudi — v čemur se ne nadjam nikakega ugovora — da modérna šola, osobito srednje šole in univerze pravno izgojo zanemarjajo. Morda se mi bo ugovarjalo, da šola nima naloga izgojevati, temveč le podučevati. Dobro prijatelj, prav imaš za trenutek, če tudi se s teboj ne strinjam. Vendar pa moram priznati, da se pri tistih, ki se izgojujejo v današnji modérni šoli, ne skrbi za prav pravo pravno omiko. Naravnost vnebovpijoča pa je razlika v izobraževanju med našim razumom in npravnostjo. Ljudje, ki po dvajset let v šolo hodijo ter učé in učé se vsega spaka, za dušo in srce njihovo se pa nihče ne briga.“ Tako označil je pisatelj teh vrstic današnjo šolo že pred nekaj leti in danes bi mu ne bilo nič drugače mogoče. Zli vspehi take vzgoje morali so na dan in res, nikjer niso izostali. Lahko bi se sklicavali na surovost mednarodnega prepira, ki posebno v izobraženih krogih divjá, med tem ko ga med množico ljudstva skoraj ni čutiti. Lahko bi naštevati še drugih reči, toda zadosti naj bo, če le pripoznamo, da današnja jednostranska izgoja človeka življenji le odteguje. Tako piše „Politik“, o kateri vendar živ človek ne bo trdil, da je klerikalni list, pa se vendar v tem slučaju popolnoma s „Slovenčevimi“ nazori strinja.

Dr. Herbst nameraval je v državnem zboru interpelacijo na grofa Taaffeja: „quousque tandem Catilina abutere patientia nostra!“ ali po domače: Kako dolgo, grof Taaffe, misliš še *zatirati nemški rod* na Českem! To interpelacijo oglasil je omenjeni doktor v nemško-avstrijskem klubu, kjer so pa za potrebno spoznali, da jo je še treba poprej dobro prevdariti, če je zadosti ostra v besedah. No, sedaj si jo bo dr. Herbst lahko prihranil, kajti odgovor na-njo, če tudi še ne stavljen, dobil je iz Duho-vega v severnih Čedah od tlačanih Nemcev samih, ki si v svojem zatiranju niso znali drugače pomagati, kakor da so si, kakor današnja „Politik“ piše, v „Česki Besedi“ duška dali z dinamitom. Da so pri tem nekaj Čehov iz spanja, oziroma tudi iz postelje na tla vrgli kaj to! Saj so bili vendar-le Čehi — toraj nižje vrste, ki so se nekoliko prestrašili. Kdor bi od slej nadalje še verjel o zatiranju nemške narodnosti, naj le veruje, vera je vsakemu slobodna v Avstriji, prepričal pa menda družega nobenega ne bo v tem! V Duhovem na Českem pokazalo se je zadosti jasno, kdo da je preširni gospodar v deželi in kdo pa zatiran rod. Narod, ki k dinamitu svoje korake obrača, da bi se z njegovo pomočjo rešil svojega nasprotnika, naj si pač nikdar več ne prideva pridevka „superior“ nad drugimi narodi, sicer bi takoj dobil zloglasnega konkurenta v anarhistih, kterih pa menda vendar ne bo poleg sebe v eno vrsto stavil. Če jih pa, slobodno mu!

Žalostni nasledki *izgona Avstrijcev* iz pruske države jeli so se kazati v Galiciji, kamor se večinoma izgnanci obračajo že zaradi tega, ker jih je večina poljske narodnosti. Večina izgnanih družin živi v grozni obupnosti, ker so pri tej samosilnosti skoraj ob vse premoženje prišli. Poljaki jim sicer pomagajo, kolikor je mogoče, toda ker je število izgnancev veliko, sveta za podporo, ki jo imajo na razpolaganje, pa jako pičila, je pač razumljivo, da ne more posamičnik ali posamična družina kdo zná kaj dobiti. Vlada pa do sedaj še ni dovolila javnega nabiranja milodarov za nesrečneže. Pač pa gredó tem revežem železnice na vso moč na roko in jim vožnino za polovico znižujejo. Beda med temi ljudmi je tolikošna, da je eden izmed njih znorel.

Novega župana v Pragi bodo slovesno vmestili v ponedeljek 12. t. m. Izvoljen je, kakor smo to ob svojem času že sporočali, g. Ferdinand Vališ.

Vnanje države.

Zanimiva je vsebina adrese, ki jo je izročila *srbska skupščina* kralju Milanu. Takoj v svojem začetku povdarja omenjena adresa, da srbski narod ni nikdar varčeval z blagom in krvijo, kedar je bilo treba stopiti na bojišče za prostost, ali pa za državno idejo srbsko. Ta narod pač dobro vé, da je beseda „domovina“ brez pomena, če se ne opira na stališče državne ideje, in pa če se nima nadjati krepkega in jedrnatega državnega življenja. Najnovejši dogodki v sosedni državi vplivali so na srbski narod tako trpko, kakor dnevi najhujšihkušenj. Razumel je srbski narod, da mu je prišla ura, v kateri se mu odloči njegova osoda, ali naj še dalje obstane, ali pa naj se umakne sosedu iz poti. Zastopniki naroda so v tem vsi enih misli in se navdušeni zbirajo okoli kralja zahvaljevali se mu za njegovo skrb za domovino ob uri nevarnosti. Najnovejši dogodki žalili so pravicoljubnost srbskega naroda! Srbija je Berolinsko pogodbo sprejela in do danes zvesto spolnjevala, ker je hotela s tem svetu dokazati, koliko ji je ležeče na ohranjeni svetovnega miru in na razvoju kulturnega dela. Druge države na Balkanu tega niso storile in to je ravno, kar Srbijo v srce skeli. Ako se smé mednarodno dejanje, kakor je Berolinska pogodba, na ta način z nogami teptati, potem sploh splava po vodi vsaka gotovost za ohranjenje mednarodnega miru. Skupščina je sklenila zatoraj vse kraljeve korake po vskliku sprejeti, da bo vlada lahko spolnjevala svoje težavne dolžnosti. Adresa sklepa s sledečimi besedami: „Sire! Naš narod je prešinjén od žive vere v svojo lastno moč, ktero si je ohranil med tolikošnem trpljenjem in skušnjami in na podlagi ktere se je konečno prerodil. Narodu je vera vtrjena na srečno zvezdo Obrenovičev in Tebi kot prvemu kralju nove Srbije popolnoma zaupa. Prepričan je, da ga bodeš tudi nadalje vodil s tisto razumnostjo, ktero zahtevajo dosedanje pridobitve in pa z ono odločnostjo, od ktere so odvisne koristi naše države. Prešinjén tega prepričanja kliče Ti navdušeno: Živio kralj srbski, Milan I.“

Balkanska konferenca v Carigadu se je menda že pričela 4. t. m. Žal, da telegram ne pové več, kakor to, da so bili vsi edini, v čem, tega ne pové. Ob enem nadaljujejo se pa razgovori med vesilami. Le-te so menda po dolgem ugibanju sklenile, da se Bolgarsko zjedinenje ne dá več vničiti. No, da so le že do tega prepričanja prišli, potem že bo! Pri vsem tem imajo pa načrt na dnevnem redu, da bi bilo dobro, za evropski mir menda še celó potrebno, med Bolgarijo in iztočno Rumelijo napraviti personalno zvezo. Ko bi le drugih držav na Balkanu ne bilo; ali le-te tudi hočejo vsaka svoj delež imeti. Sicer ste se Srbija in Grška formalno izrazili, da ne bote na lastno roko pričenjali nobenih homatij, dokler ne bote zvedeli, kaj da bo Evropa sklenila; na vsak način pa zahtevati nekaj zemlje za priboljšek. Rumunci ob levi in Crnogorci ob desni pa ravno tako čakajo, kaj bo pri celi komediji za-nje odpadlo. Avstrija in Angleška ste menda pripravljene, da bi se vsaki teh državic nekaj pridalo, druge velesile pa menda nečejo o vsem tem ničesar slišati. Vsa zadeva je hujše zamotana, kakor je bil svoje dni Gordiški voz in bode v resnici zopet kakega Aleksandra potreba, da ga bo presekal. Začel je pač spet Aleksander to kočljivo delo, a vprašanje ostane še vedno nerešeno, ga li bode tudi srečno dovršil. Sploh pa vse državičice več ali manj pripravljene čakajo na dedšino, ktero si mislijo po bolnem možu razdeliti. Kakor hitro so vidile, da je Aleksander bolgarski prvi vzel voz in roke, če tudi ni še mahnil po njem, segli ste kar hkrati dve po orožji in sedaj do ušes oboroženi pričakujete ob meji, kaj da bo Evropa dalje vkrenila. Kakošno podobno imel bo bodoči Balkan na zemljevidu evropskem, tega danes še nihče ne more vedeti, pač pa je toliko gotovo, da bo precej drugače memo današnje. Vpliv neke osrednje moči čutil se bo na njem, kajti vse le proti središči tišči, kar pa ne more brez nasledkov ostati.

Knez Aleksander bolgarski je pisal cesarju Francu Josipu in caru Aleksandru, da so tudi njega najnovejši dogodki v iztočni Rumeliji popolnoma iznenadili. Bivajočemu v Plznu in Francovih kopelih se mu niti sanjalo ni, kaj da v Filipopolju nameravajo. Resni dogodki prisilili so ga, da je s plašcem svojega imena pokrtil tisto, kar so drugi brez njegove vednosti spletli.

Rusi jeli so vso svojo pozornost obračati na **nemške tovarnarje**, ki so na poljski zemlji naseljeni in katerim po pravici očitajo, da si vzajemno prizadevajo ponemčiti veliko Poljsko. V dokaz tega ruski listi navajajo, da se nemški tovarnarji niso povsod ondi naselili, kjer bi se bili lahko zaradi ugodnih razmer, temveč ondi, kjer jim je bolj nemška vzajemnost kazala in kjer so se manjše nadležnosti od ruske vlade nadljali. Ondi so se deloma sami podprli z vsemi možnimi obrtniškimi pripomočki; da bi tudi v denarnem oziru ne bili od Rusov odvisni, napravila jim je pruska vlada celo lastno podružnico nemške državne banke, ktera jih z denarjem preskrbljuje, kolikor ga potrebujejo.

Drinska divizija **srbške armade** prišla je 5. t. m. v Niš. Šla je razdeljena. Južna polovica korakala je peš preko Užice, severna se je pa obrnila do Belegrada, od koder se je peljala po železnici v Niš. Garašanin in vojni minister ostaneta v Nišu, z njima vred tudi avstrijski poslanik grof Khevenhüller, vojaški pristav podpolkovnik Pinter in grški poslanik, drugi ministri povrnejo se v Beligrad. Vojska se bode takoj razpostavila ob istočni in južni državni meji. Že je 80.000 mož ondi. Topovi jim dohajajo čisto novi iz Francoskega, kjer so jih lansko leto naročili.

V Petrogradu so vsi teh misli, da se je **balkanska vstaja** v angleško-turški kuhinji skuhala, ali pa da se je tej od ondot potuha dajala, da bi se s tem prekrizali kaki vsakojaki sklepi Kromerizki, obrnjeni proti Angleški ali Turčiji. Ker ni ne ta in ne una ni nič gotovega vedela, kaj da ste Rusija in Avstrija v Kromerizu vkrenili, sklenili ste toraj žrtvovati istočno Rumelijo, le da se pokaže barva med Avstrijo in Rusijo. Tudi mislijo, da je Gavril paša o vsem dobro vedel, kaj da se bo zgodilo; ker se pa ni hotel v Carigradu za bodočnost zameriti, spravili so kneza Aleksandra vstaji na čelo. To je tembolj vrjetno, ker so v Londonu, kakor tudi v Carigradu takih misli, da bi jim bilo v Petrogradu neizrečeno neljubo, če bi se Bolgari pod Battenbergom združili. Sploh pa Rusija o balkanskem vprašanju še ni poslednje besede spregovorila in želi, da bi v tem oziru postopala vzajemno z Avstrijo.

Izvirni dopisi.

Od Velenja, 6. oktobra. (Ozdravljenje. Sneg. Lov.) Pred šestimi tedni je „Slovenec“ poročal, da je č. g. župnik Križan pri sv. Janži nagloma zbolel med popoldansko službo božjo. Danes pa naj blagovoli njegovim prijateljem naznaniti, da je popolnoma okreval. Za pomoč mu je bil poslan č. g. Bauman, ta se sedaj seli na Pako.

Minulega četrtega zvečer so ljudje občudovali toplo vreme, ne sluteč, da bodo jim sledečega dne malo da ne zobje klepetali vsled zime, ki jo je povzročilo deževanje. Vsi sosednji višji hribi ogrnili so se v snežno odejo; okoli sv. Jošta na Kozjaku je sneg ležal tri dni, dokler ga ni odstranilo toplo solnce nedeljsko.

Danes so v okolici Velenjski napravili veliki lov. Divjačine je pri nas od leta do leta manj, ker sekira spolnuje svojo dolžnost po gozdih po zapovedi posestnikov. Gosti Temnjak je že za polovico postal svetel. Lani in letos ga brijejo, severna stran je skoraj gola. Kupcu je sicer prepovedano podirati vsako drevo, ki v premeru meri manj kakor šest colov; ali takega lesa je jako malo, ker se med dosedanjim gostim in košatim bukovjem mlade rastline niso mogle razvijati. Semkaj še je včasih celó kaka srna zablodila, a sedaj o tem ni bilo še slišati.

Z Dobrne, 6. oktobra. (Začetek šolskega leta.) Še pred nedavnim časom so tukajšnji otroci šolsko leto začeli ob prazniku vseh Svetnikov, pozneje s 15. dnevom oktobra, a letos pa še za štirinajst dni preje. Najnovejšo naredbo je provzročilo hmeljstvo, ktere ga so se premožnejši gospodarji tudi v naši okolici poprijeli. Da pa pri obiranju hmelja otroci zamorejo kaj zaslužiti in da šole ne zamujajo, vsled tega so dotične oblasti za konec šolskemu letu določile 14. dan avgusta, to je v dóbi, ko se obira hmelj-poznjak.

Prvi dan oktobra je letos prišel na četrtek. Ta okoliščina je bila vzrok, da se je novo šolsko leto začelo za en dan pozneje. Da bi se že prvega šolskega dne otroci zbrali v polnem številu, tega še na Dobrni pač menda nikdar niso doživeli, izvzemši letos.

O svojem času, ko se je šola še začevala po vseh Svetnikih, so šolske klopi stale ne sicer prazne, pač pa precej luknjaste kakih štirinajst dni, ker so otroci morali oskrbovati pašo; poznejša leta je dokaj sedežev bilo prazno kake štiri tedne, letos pa še smemo pridjati dva, skupno toraj bo trajal pol-drugi mesec, da učiteljem ne bode mogoče, s pod-

učevanjem priti v pravi red. A da se je omenjenega dne učeča se mladež v polnem številu zbrala k službi božji in potem v šolskih prostorih, to je povzročilo naznanilo, da bodo takrat ubogim učencem delili obleko.

Dopisnik je že o svojem času poročal o tom-boli, ki so jo topličarji priredili v korist uboge mladeži šolske. Za skupljenih 148 gl. oskrbelo se je oblačilo, ktero bi se imelo pretečenega petka razdeliti. In ta zadeva je privabila vso mladež. Ali učence je upanje prevarilo. Račun jim je prečrtal krojač, ker še vsega dela ni mogel izvršiti. Zategavoljo je delitev obleke bila preložena na nedeljo. Tako smo pa zamogli lepše obhajati godovno svetlega cesarja. Popoldne po večernicah se je zraven učencev zbralo obilo družega občinstva v šolskem poslopju. Ker so pa ubožni več ali manj skoraj vsi šolarji, zatoraj je redkokteri prišel brez upanja, saj je tudi malone vsaki dobil če ne suknjo, pa hlače ali vsaj rutico. Enako velja tudi o ženskem poglavju.

Včeraj imeli smo someuj, a to je šolski praznik. Danes še le se je začelo celodnevno podučevanje na tukajšnji trirazrednici. In vprašaj gospode učitelje, bodo pač odgovorili, da je manjkala čezpolovica učencev. Sedaj se odpira dóba za trgateg, to pa je tudi povod, da je nenavadna „gorečnost“ ob začetku novega šolskega leta znatno oslabela.

Domače novice.

(Farni konkurs) napravili so danes prav dobro vsi gospodje, ki so ga te dni delali.

(Škocova hiša) v Vegovih ulicah se je prodala za 11.500 goldinarjev. Kupil jo je od dedičev ranjcega Matevžeta g. Škof iz Spodnje Šiške, posestnik gostilne pri „Raci“.

(Umrla) je zopet velika dobrotnica trpečemu človeštvu gospa Josipina Terpinc na Fužinah pod Ljubljano, 82 let stara. Zadel jo je predvečerjem zvečer mrtvoud. Pogrešali jo bodo posebno reveži glavnega mesta, katerim je blaga ranjca veliko dobrega storila. Pogreb bo jutri popoldne iz gradu na fužinah v Ljubljano v stolno cerkev in od tod k sv. Krištofu.

(Pobegnil je) iz strahu pred kaznijo 11letni deček. Stariši prosijo vsakega, ki bi ga srečal, naj ga pošlje domov v Ljubljano, Poljanski nasip št. 14. Žalega se mu ne bode nič zgodilo.

(„Novomeško okrajno glavarstvo“) imenuje se najnovejša knjižica izšla ravnokar v „Katoliški Tiskarni“ v mali osmerki na 80 straneh. Sostavljena je iz enakoglasnih se podlistkov „Slovenčevih“, ki jih je spisal s sodelovanjem gg. učiteljev Novomeškega okraja čast. g. o. Florentin Hrovat, šolski voditelj in načelnik okrajne učiteljske knjižnice v Novem mestu. Knjižica velja trdo vezana 30 kr., mehko vezana 20 kr. in se dobiva v Ljubljani v „Katoliški Bukvarni“, v Novem mestu pa pri J. Kraju in pri Tandlerji. Nadjamo se, da bode Dolenjem jako dobro došla kot podučno kakor tudi kratkočasno berilo.

(Proti „peronospori“) na trtah, kedar jim namreč listje prezgodaj odpade, priporoča nek vinogradnik iz Komna, da ga do sedaj ni boljšega sredstva, kakor zgodnje vrste trte, t. j. take, na katerih grozdje že poprej dozori, preden „peronospora“ perju do živega pride.

(Dopisnik iz Št. Vida nad Ljubljano) trdi v „Slovencu“ od dne 5. oktobra, da se na Kranjskem nobena fara ne more ponašati s 17 živimi duhovni. Temu pa ni tako, ker nas je tudi iz Kranjske fare 17 živih in čvrstih duhovnov. J. St.

(Izjava.) Na prošnjo č. g. Franca Rozman-a, kaplana v Št. Rupertu, radi izjavljamo, da nam on za „Slovenca“ še prav ničesar ni pisal, od kar je duh. pomočnik na Dolenjskem. — Na drugo odgovarjati zdi se nam nepotrebno; vsak naj prime tistega, ki ga obrekuje, ne pa koga drugega.

(Vspored društvene „Besede“) ktero priredi Ljubljanska čitalnica v nedeljo 11. oktobra 1885, je sledeči: 1. Mozart: Overture iz opere „Entführung aus dem Serail“, svira domači orkester. — 2. Förster: „Pobratimija“, zbor z bariton-solo in četverospem; solo poje gosp. Pucihar. — 3. Haydn: Andantino grazioso iz „Quatuors celebres“, svira domači orkester. — 4. Teodor Bradsky: „Pod Višehradom“, staročeska pesen s spremljevanjem glasovira; poje g. Pucihar, na glasoviru spremlja

gosp. Pribil. — 5. Sohor: „Putnica“, svira domači orkester. — 6. Bendl: „Rožca moja dremlje“, četverospem pojo gosp. Pribil, Štamcar, Valenta, Paternoster. — 7. Nedvč: „Luna sije“, zbor s tenor-solo; solo poje gospod Razinger. — 8. „Ljubezen v naskoku“, vesela igra v enem dejanji. Osebe: Sofija, zasebnica, gospodična Antonija Goliász-eva; Meta, hišina, gospodična Ivana Skale-tova; Koren, slikar, gospod Anton Jeločnik. Sluga in postreščeki. Godi se v Ljubljani. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Pristop imajo le p. t. društveniki narodne čitalnice.

(Vabilo k slavnosti), ki jo priredi učiteljsvo Postojnskega okraja v dan 11. oktobra 1885 o priliki stavljenja nagrobnega spomenika pokojnemu narodnemu učitelju Valentinu Bernotu na Colu nad Vipavo. — Razvrstitev: 1. Govor. — 2. K. Mašek: „Pri zibel“, četverospem. — 3. Fr. Gerbic: „Jezerski glasovi“, samospem. — 4. Anton Nedvč: „Moja rožica“, četverospem. — 5. J. Kocijančič: „Oblačku“, samospem z zborom. — 6. Kreuzer: „Večerna“, četverospem. — 7. Val. Mandelc: „Bog vas sprimi! Kdaj pojdete domu?“ Vesela igra v enem dejanji. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Gledé blagega namena vstopnina prostovoljna.

Odbor.

(Sporodnico) v I. gimnazijskem razredu napravili bodo v Celji. Menda bo vendar slovenska.

(Radna dobi zopet pošto) z 16. oktobrom t. l. Pečala se bo s pismi, vožno pošto in hranilnico. V zvezi bo s Sevnico po štirikratnem pótu na dan.

(Odvetniško pisarno) je odprl vpokojeni svetnik e. kr. deželne sodnije, g. Janez Jagodic, v Novem mestu in ga je kranjska odvetniška kamora sprejela med ovetnike na Kranjskem dne 5. oktobra.

(Cerkveno stoletnico) obhajali so v nedeljo v Barkovljah pri Trstu posebno slovesno, ter se je je več sto ljudi iz mesta in okolice vdeležilo. Magistrat je bil sicer prepovedal streljanje, namestnija ga je pa dovolila. Stoletnice vdeležila so se tudi vsa domoljubna Tržaška društva.

(Brezsrčna mati) položila je v Trstu v nedeljo zvečer novorojeno dete v namizni prtč zavito v nek grm na ljudskem vrtu poleg južnega kolodvora. Dete je bilo mrtvo, vranji materi so menda že na sledu.

(O najnovejših petardah) „Edinost“ sledeče sporoča: „V soboto zvečer ob 8. uri vrgli so Tržaški udje „Comitato Garibaldi“ v tiskarno gosp. Dolenca petardo prav v uhod in je tam strašansko počila; škode pa napravila prav malo ali nič. V nedeljo skoro ob isti uri pa so spustili enako petardo tudi pred namestništvom. S tem so hoteli ti ljudje zopet protestovati proti temu, da je Trst še pod Avstrijo, ker spustili so bombi uprav v predvečer in večer imendana Nj. Veličanstva, kateri se je letos v Trstu in v okolici tako slovesno praznoval, kakor še nikoli. Nas ne spravite iz ravnotežja, ne Lahončiči, ne renegati; vaše bombe nam dajejo le še večí pogum! Boga le zato zahvalite, da je med nami in vami policija, drugače bi vas kmalo imeli pri fraku, ktere ga ste še pred nedavno zamenjali za fakinsko kamižolo? Tržaško ljudstvo pa je v soboto in nedeljo demonstriralo pred našo tiskarno; ko je bil v soboto zvečer slovesen spreved vojaške godbe po mestu, so ljudje na tisoče zbrani klicali „Evviva“ in „živio“ pred našo tiskarno, prav enaka se je zgodila v nedeljo zvečer, ko so se veterani in druga patrijotična društva vračala iz Barkovlje. Kaj so toraj dosegli petardisti?

(V Jeruzalem) in druge svete kraje pripravlja „Schröcklnov Reise-Bureau“ na Dunaji v začetku novembra veliko popotovanje na Jutrovo. Trajalo bo blizo 35 dni. Obiskali se bodo kraji: Jeruzalem in Kahira, potem Aleksandrija, Port-Said in Jaffa. V Jeruzalemu bodo odločeni za odmor trije dnevi, v Kahiri sedem, po drugod pa po jeden ali dva dni. Če bo čas, pomudila se bo ekspedicija tudi v Trstu in na otoku Krf (Corfú).

(Iz poštne hranilnice.) Vodstvo omenjenega zavoda razposlalo je te dni okrožnico z računom za mesec september. V uradnem delu se na prvi strani nahaja določilo gospoda ministra za trgovino, kateri poštno-hranilničnemu uradu dovoljuje, da sme ta v ime vložnine vzprejemati kupone državnih papirjev. Na podlagi tega imenovani urad od vložnikov poštne hranilnice prevzema kupone od a) avstrijske papirne rente neobdačene, b) zlate rente, c) obdačene papirne in d) srebrne rente, potem e) od sreček iz leta 1854 in f) onih iz 1860. Nova naredba bo dobro došla privatnim imeteljem rečenih listin, imeteljem z dežele, kateri so daleč od menjalnice

in so si večkrat morali šteti za milost, ako jim je kje kakšen trgovec hotel prevzeti kupon namesto gotovega denarja. Določba je veljavna že za listine s kuponi za 1. dan oktobra. Odrezani kupon se z „vložno knjižico“ odpošlje „franko“ na Dunaj, kjer dotični znesek zapišejo kakor vlog. Za posamezne komade se plača 1 kr. odškodnine. Poročevalec naj tukaj dostavi, da si privatni „rentierji“, oziroma imetelji državnih papirjev rezanje kuponov olajšajo s tem, ako listine deponujejo v poštni hranilnici. Kdor ima na pr. srebrno rento z izplačilom 1. aprila in 1. oktobra založeno v državni hranilnici, ta je te dni dobil nakaznico na rudečem papirju. To je naznanilo, da so na Dunaji odrezali kupon ter dotični znesek pripisali vložnikovi imovini. Adresatu družega ni treba, kakor da vzame doposlano nakaznico in vložno knjižico ter se podá sam ali pošlje koga drugega na najbližjo pošto, da mu uradnik nakazan znesek zapiše še v vložno knjižico. Za to postopanje urad ne zahteva nikake odškodnine. A da hranilnica od zasebnikov državne listine tudi kupuje, to je itak znano. — Kar se tiče prometa, to je v pretečenem mesecu bilo 201.984 vlog za 25,689.674 gl., izplačil pa 77.625 v znesku 24,740.545 gl. V VII. skupini (Tirol-Primorje-Dalmacija) vložilo se je 10.380krat za 1,540.534 gl., izplačalo pa 3.368krat za 895.470 gl.; na VIII. skupino (Štajarska-Kranjska-Koroška) pa pride 14.599 vlog z 1,676.324 gl. in 3.587 izplačil za 761.583 gl. Od 1. januarja do konca avgusta 1885 se je 1,493.232krat vložilo skupaj 158,100.534 gl., izplačali so pa 533.240krat skupni znesek 146,487.463 gl. Od 12. januarja 1883, ko je hranilnica začela poslovati, pa do konca septembra letos je skupno število vlog 5,006.549 z 248,553.559 gl. 29 kr., vračil pa 1,185.810 z 221,295.258 gl. 21 kr. — Vložnih knjižic je sedaj v prometu 481.681, med njimi 9.113 nemško-slovenskih. — Imeteljev „rentnih knjižic“ je 7.715 v vrednosti 4,021.750 gl. — V nevradnem delu okrožnice, ki leži pred nami, najdeš „borzno poročilo“. Tam bereš, da je gibanje na borzi začetkom meseca bilo precej živahno vkljub temu, ker mednarodna trgovina z žitom ni izpadla tako, kakor so skrajja pričakovali. Ta vgođen položaj so v drugi polovici meseca nekoliko pokvarile homatije Balkanske. Kurzi so proti koncu meseca sicer znova naraščali, vendar prejšnje visokosti niso dosegli. Državni papirji gibali so se med sledečimi številkami: zlata renta med 110.05 in 108.20, neobdačena papirna 100.30—98.35, obdačena 83.55—81.55, srebrna 84.00—82.20. (Primeri današnje poročilo brzojavno na dotičnem kraju v „Slovenca“!) Okrožnica potem nadaljuje opisovanje o znotranji vredbi državne hranilnice avstrijske. Ako se želiš o tej zadevi podučiti, izposodi si tiskovino na domači pošti, saj je vodstvo uradnikom že o svojem času naročalo, naj bi veljavnim občanom radi posojevali mesečne izkaze. Prebiranje istih posebnopriporočamo duhovnikom, učiteljem, županom in v obče kdor se za poštno hranilnico zanima. Zadnji trije odstavki govorijo o poštni hranilnici na Nizozemskem, o „šolski hranilnici“ na Ogerskem in po Francoskem.

Telegrami.

Zagreb, 7. okt. Predsednik je naznanil, da zagrebški sodni dvor zahteva izročitev poslanca Grzanića in Davida Starčevića zaradi javnega nasilstva. (Dala sta banu med vratni brce.) Zadeva izroči se imunitetnemu odseku. Predsednik se dalje izjavi, da je v poslednji seji preslišal izraze Radoševića in Davida Starčevića, ki so zbornico in bana hudo žalili, pa da se je o njihovi istinitosti prepričal iz stenografičnega zapisnika. Na podlagi tega predlaga, da se omenjena poslanca izključita za 60 sej. (!)

Na to Folnegovič vtemeljuje nujnost predloga o odstranitvi bana, kar se z veliko večino zavrže, ter predlog konečno dobi sedmorica v pretres. Mazzura vtemeljuje enak predlog, katerega Posilović in Tuškan podpirata. Tuškanu je predsednik besedo vzel. Ker je Folnegovič ob enem predlagal, da bi bana posadili na zatožno klop, Crnković ta predlog pobija, dokazuje, da je ban prav ravnal (?). Radošević je rekel, da se bo stranka prava (Starčevićanci) držala pravice in jo povsod zahtevala če bo tudi kri tekla. Tu ga je predsednik posvaril

in predlagal, da naj se Radošević za to izključi za 30 sej.

Filipopolj, 7. okt. Novica, da je sultan pri volji kneza Aleksandra priznati za generalnega guvernerja istočno-rumeljskega, vzela se je z zadovoljnostjo na znanje. Pri vsem tem pa narod zahteva, da se ovrže ves dosedanji statut istočno-rumeljski in se skliče veliko narodno sobranje, katero naj bo ustavo pregledalo.

Za spomenik r. J. Božiča

so darovali č. gg.:

Lovro Krištofič, župnik Kovorski,	1 gl. — kr.
Franc Tavčar, duh. pastir pri sv. Joštu,	1 „ — „
Franc Groznik, benediktinac,	1 „ — „
Josip Marn, profesor,	2 „ — „
Primož Peterlin,	1 „ 52 „
Matiija Karba,	1 „ — „

Tuji.

6. oktobra.

Pri Matheu: Staun, trgovec, s Francoskega. — Bechem, Sennreich, Pichler, Lüftner in Raimann, trgovci, z Dunaja. — Gustav Witz, tovarniški ravnatelj, iz Badena. — Marija Altmann, zasebnica, s hčerjo, iz Ljubljane.

Pri Stonu: Henrik Kanne, zasebnik, iz Züricha. — Sotlschegg, trgovec, z Dunaja. — F. Wiplinger, trg. pot., z Dunaja. — Rihard Klein, trgovec, iz Trsta. — H. Freudweiler, trg. pot., iz Celovca. — J. Mayer, c. k. okr. zdravnik, iz Plavnice. — Lovrene Pavlič, trgovec, iz Gospiča. — Anton Lušiu, župnik, iz Homca. — M. Sitar, kaplan, iz Polh. gradea. — S. pl. Daniel, c. k. poročnik, iz Ljubljane.

Pri Bavarskem dvoru: Janez Alberton in Janez Nussio, trgovca, iz Bassane. — Josip Bernardis, agent, iz Trsta.

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadralni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj Odhod	7— zvečer	7— zjutraj	8:50 zvečer	1:20 popold.	—
Mürzzuschlag	10:29	10:20	2. 5 po noči	5:20	—
Gradee	12:28 po noči	12:50 popold.	6— zjutraj	9:20 zvečer	10:50 dopold.
Maribor	1:49	2:27	8:20	11:30 po noči	2:32 popold.
Pragersko	2:16	—	9—	12:10	3:35
Celje	3:15	3:53	10:30 dopold.	1:45	6— zjutraj
Laški Trg	—	4: 9	10:46	2: 4	6:22
Zidani Most	3:51 zjutraj	4:44	11:40	2:45	7:11 zvečer
Ljubljana	—	5:29	12:33	3:43	8:32
Postojna	5:12	6:14 zvečer	1:29 popold.	5:40 zjutraj	10:20
Št. Peter	6:30	7:55	3:37	7:50	1:58 po noči
Divjača	6:52	8:19	4: 8	8:22	2:48
Nabrežina	7:19	8:53	4:46	9—	3:59
Trst Prihod	8:16	9:39	5:54	10:14 dopold.	5:40 zjutraj
	8:42	10. 5	6:30 zvečer	10:50	6:30

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadralni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst Odhod	8:30 zvečer	7— zjutraj	10— dopold.	6:30 zvečer	7:10 zvečer
Nabrežina	9:19	7:32	10:51	7:17	8:44
Divjača	10: 3	8:27	11:57	8:31	11: 5
Št. Peter	10:33	9: 3	12:54 popold.	9:25	12:34 po noči
Postojna	10:51	9:24 dopold.	1:21	9:51	1:16
Ljubljana	12: 7 po noči	10:52	3: 7	12:20 po noči	5— zjutraj
Litija	—	11:31	3:57	1:15	6:17
Zidani Most	1:24	12:40 popold.	4:59	2:22	7:50
Laški Trg	—	1: 3	5:22	2:47	8:25
Celje	1:59 po noči	1:20	5:42	3: 8	8:54 dopold.
Pragersko	3: 2	—	7:13 zvečer	5— zjutraj	11:15
Maribor	3:29	2:50	7:58	5:55	12:30 popold.
Gradee	4:55 zjutraj	4:25	10:25	8:20	4:35
Mürzzuschlag	6:57	6:50 zvečer	1:47 po noči	11:47 dopold.	9:35 zv. Prih.
Dunaj Prihod	10—	9:55	6— zjutraj	4:10 popold.	—

Druge železnične zveze na Slovenskem.

Št. Peter—Reka.

	zjutraj	zjutraj	popold.	zvečer
Št. Peter Odhod	7: 5	9:15	4:20	9:40
Reka Dohod	8:49	11:17	6:18	11:42
	zjutraj	dopold.	popold.	zvečer
Reka Odhod	5:45	10:25	5:25	8:15
Št. Peter Dohod	8: 8	12:32	7:50	10:16

Divjača—Pulj.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Divjača Odhod	7:33	9:15	4:52	8:57
Pulj Dohod	11—	1:15	9:56	12:10
	zjutraj	zjutraj	popold.	popold.
Pulj Odhod	5—	7: 5	12:22	4:20
Divjača Dohod	8:15	11:46	4:26	8:22

Nabrežina—Gorica.

	zjutraj	zjutraj	dopoldne	zvečer	zvečer
Nabrežina Odhod	4—	8: 9	10: 8	5:48	10—
Gorica Dohod	6:40	9: 4	11:23	6:59	11:37
	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Gorica Odhod	5—	9:24	4:45	8: 9	10:30
Nabrežina Dohod	6:41	10:41	6:52	9: 8	—

Zidani Most—Zagreb.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Zidani most Odhod	4: 5	4:40	12:55	5:15
Zagreb Dohod	6:33	9:12	4: 9	7:42
	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Zagreb Odhod	8: 8	1:20	6:40	10:10
Zidani Most Dohod	10:59	4:25	11:20	1: 4

Pragersko—Kaniža.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Pragersko Odhod	3:35	9:35	8:10
Kaniža Dohod	6:17	1:15	11:35
	popoldne	zvečer	zjutraj
Kaniža Odhod	2:45	11:20	5:20
Pragersko Dohod	6:12	1:28	8: 7

Maribor—Celovec.

	dopold.	popold.
Maribor Odhod	9:15	3: 5
Celovec Dohod	1:52	7:30
	popoldne	zjutraj
Celovec Odhod	1:55	8—
Maribor Dohod	6—	12:10

Pri Južnem kolodvoru: Viljem in Maks Branca, zasebnika, iz Berolina. — Franc Wagner, arhitekt, z Dunaja. — A. Dolinar, fabrikant, z Dunaja. — J. Tomažič, zasebnik, iz Prema.

Pri Avstrijskem caru: Hermann Kapus, kaplan, iz Dola.

Pri Virantu: Mirosl. in Josip Pehani, zasebnika, iz Žužemperka.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 40 kr
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	857 „ — „
Kreditne akcije	280 „ 90 „
London	126 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 02 „
Ces. cekini	6 „ 01 „
Nemške marke	61 „ 95 „

Št. 15.900

Natečaj.

(1)

Na tukajšni c. kr. veliki realni izpraznjeno je mesto šolskega sluge ob jednem laboranta, s katerim mestom je spojena letna plača 350 gl. in stanarina letnih 80 gl.

Služba podeli se za jedno leto provizorično, po jednoletnem marljivem in točnem poslovanji pa stalno. Za to mesto razpisuje se natečaj do

31. oktobra t. l.

Prosilci naj svoje prošnje z dokazili o dosedanjem poslovanji, telesnem zdravju, znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu vložé do zgoraj določenega dneva pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 30. septembra 1885.

Župana namestnik: Vončina.